

АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНОВИЩА ПІДПРИЄМСТВ БУРЯКОЦУКРОВОЇ ГАЛУЗІ

Л.М. Духновська

Україна, яка до недавніх часів забезпечувала себе повністю продовольством, в тому числі цукром, і мала реальну можливість значну частину цукру експортувати за кордон, нині стала перед фактом зменшення за останні п'ять років середньорічного обсягу виробництва цукру на 1,7млн. тонн.

Крім постійного зменшення валового збору цукрового буряку, дефіциту палива в періоди сільськогосподарських робіт та переробки буряку, зношеності та різкого старіння основних фондів цукрових заводів ще існує велика кількість інших проблем, рішення яких вимагає загальнодержавних зусиль. Серед них найбільш гострими є забезпечення господарств засобами захисту рослин і мінеральними добривами; кредитування на вигідних умовах підприємств бурякоцукрової галузі і можливість отримання техніки по лізингу; робота іпотечних банків та кредитних спілок тощо.

Головна проблема для підприємств бурякоцукрової галузі - зниження собівартості виробленої продукції. На собівартість цукру негативно впливає децентралізоване використання ресурсів цукрового буряку, якого за останні роки стає все менше. Також значно збільшилися витрати ручної праці за останні два роки. Якщо в 1998-1999рр. тільки в окремих областях при зборі цукрового буряку використовувалося лише 40% ручної праці, а в 2000р. - 60%. Це пояснюється відсутністю палива та несприятливою погодою, що зробило неможливим прибирання буряків машинним способом.

Економічно обґрунтований термін обробки цукрового буряку на цукровому заводі складає 80-90 діб, але в реальності термін роботи підприємств значно менший. Так в 1999 році із 192 цукрових заводів України в оптимальному режимі працювало 162 заводи на протязі 35 діб, а в 2000 році - тільки 159 підприємств і не менше 40 діб. В сьогоденних економічних умовах досягти максимального завантаження цукрових заводів можливо лише шляхом їх значного скорочення (до 60-70) та перепрофілювання їх діяльності, тому що економічно обґрунтованих надій на розширення посівних площ та різке підвищення врожайності цукрового буряку не передбачається.

Зношення виробничого обладнання підприємств бурякоцукрової галузі в 1999-2000рр. становить 60%. Якщо не підтримати організаційно та економічно перспективні цукрові підприємства, в тому випадку фізичне та моральне старіння обладнання та технологій завершать процес руйнування цукрового комплексу України.